

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. gegužės 17 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2018/0152 (COD)

8853/18
ADD 3

VISA 113
FRONT 131
MIGR 58
DAPIX 136
COMIX 251
CODEC 746
IA 130

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. gegužės 17 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENI

Komisijos dok. Nr.:	SWD(2018) 196 final
Dalykas:	KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA“ pridedamas prie Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008, Reglamentas (EB) Nr. 810/2009, Reglamentas (ES) 2017/2226, Reglamentas (ES) 2016/399, Reglamentas XX/2018 [Sąveikumo reglamentas] ir Sprendimas 2004/512/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2008/633/TVR

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2018) 196 final.

Priedama: SWD(2018) 196 final

Briuselis, 2018 05 16
SWD(2018) 196 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008, Reglamentas (EB) Nr. 810/2009, Reglamentas (ES) 2017/2226, Reglamentas (ES) 2016/399, Reglamentas XX/2018 [Sąveikumo reglamentas] ir Sprendimas 2004/512/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2008/633/TVR

{COM(2018) 302 final} - {SEC(2018) 236 final} - {SWD(2018) 195 final}

Santraukos lentelė

Pasiūlymo dėl Reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas) ir Reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas), poveikio vertinimas

A. Būtinybė imtis veiksmų

Kodėl to reikia? Kokia problema sprendžiama?

Remiantis 2016 m. atliktu VIS vertinimu ir siekiant reaguoti į naujus su vizomis, sienomis ir saugumu susijusius uždavinius ir nustatyti dabartinių ir būsimų IT sistemų sąveikumą, atliekant poveikio vertinimą nagrinėtos keturios probleminės sritys:

- **kelionės dokumentų, kuriuos būtų galima naudoti kaip įrodymą per grąžinimo procedūras, trūkumas** – dabartiniuose ES teisės aktuose nenumatyta galimybė kelionės dokumentus naudoti šiuo tikslu, todėl grąžinimo procesai vyksta lėtai ir sunkiai, vėluojama ir valstybės narės patiria išlaidų;
- **biometrinių duomenų, iš kurių būtų galima nustatyti nepilnamečių tapatybę, trūkumas** – pagal dabartinius ES teisės aktus neimami vaikų iki 12 metų amžiaus pirštų atspaudai, todėl sunkiau nustatyti vaikų, ypač tų, kurie lengvai gali tapti prekybos žmonėmis aukomis, tapatybę;
- **nepakanka informacijos apie ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus** – dėl šios informacijos spragos kyla išorės sienų valdymo problemų ir Šengeno erdvė yra pažeidžiamesnė dėl grėsmių saugumui;
- **nagrinėjant prašymus išduoti vizą nepakankamai tikrinama su migracija ir saugumu susijusi rizika** – tikrinimai įvairiose valstybėse narėse atliekami nevienodai, šiuo tikslu nesinaudojant esamomis IT sistemomis (įskaitant tas, kurios bus sąveikios ateityje).

Ko siekiama šia iniciatyva?

Bendrieji tikslai

- Gerinti bendros vizų politikos įgyvendinimą;
- palengvinti patikrinimus prie ES išorės sienų ir laisvą judėjimą ES šalyse, esančiose Šengeno erdvėje be sienų;
- stiprinti ES ir jos sienų saugumą;
- gerinti Šengeno erdvės valstybių sienų su šia erdve nepriklausančiomis valstybėmis valdymą.

Konkretūs tikslai

- Gerinti ne ES šalių piliečių tapatybės nustatymą ir grąžinimą;
- didinti VIS efektyvumą, kad būtų lengviau atlikti grąžinimo procedūras;
- palengvinti kovą su sukčiavimu;
- palengvinti patikrinimus, tiek atliekamus išorės sienos perėjimo punktuose, tiek valstybių narių teritorijoje;
- imtis ryžtingesnių veiksmų kovojant su vaikų teisių pažeidimais;
- palengvinti valstybių narių keitimąsi informacija apie trečiųjų šalių piliečius;
- padėti kovoti su sunkiais nusikaltimais, įskaitant terorizmą;
- rinkti statistinius duomenis, kad politikos procesą būtų galima pagrįsti įrodymais.

Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?

ES lygmens IT duomenų bazės sienų ir saugumo srityje yra sukurtos siekiant padėti nacionalinėms institucijoms bendradarbiauti ir dalytis šios srities informacija.

Pašalinus šiose sistemose nustatytas informacijos spragas, institucijos galės (greičiau ir pigiau) nustatyti ne ES šalių piliečių tapatybę ir kruopščiai atlikti su jais susijusios rizikos vertinimą bei patikrinti jų dokumentų statusą ir autentiškumą.

B. Sprendimai

Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvaistytos? Ar viena iš politikos alternatyvų pasirinkta kaip tinkamiausia (pabraukta)?

Kelionės dokumento skaitmeninės kopijos įtraukimas į VIS: 1) į centralizuotą duomenų bazę / 2) decentralizuotai (kiekvienoje valstybėje narėje atskirai):

- A variantas. Tik asmens duomenų puslapio kopijos saugojimas
- B variantas. Visų užpildytų asmens, prašančio išduoti dokumentą, kelionės dokumento puslapių kopijų saugojimas

Amžiaus, nuo kurio imami vaikų pirštų atspaudai, sumažinimas

- Amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai, sumažinimas iki 6 metų
- Visiškas amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai, neribojimas (t. y. imami visų amžiaus grupių pirštų atspaudai – nuo pat gimimo)

Duomenų apie ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus įtraukimas į VIS

– ne teisėkūros galimybės:

- gerinti dvišalį dalijimąsi informacija atskirais atvejais;
- gerinti informacijos teikimą Šengeno informacinei sistemai ir naudojimąsi jos informacija apie perspėjimus dėl panaikintų teisę ilgą laiką būti ir gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų
- skatinti naudoti dokumentų su lustais apsaugos priemonės – pasyviojo autentiškumo patvirtinimo (PA) ir išplėstinės prieigos kontrolės (EAC) priemonės

– teisėkūros galimybės:

- labiau suderinti ir apsaugoti dokumentus, patvirtinančius teisę ilgą laiką būti ir gyventi šalyje
- sukurti ryšį tarp atitinkamų nacionalinių duomenų bazių, kad visos valstybės narės galėtų siųsti užklausas į viena kitos duomenų bazes
- įtraukti duomenis į VIS: a) be duomenų apie atmestus prašymus / b) su duomenimis apie atmestus prašymus

Automatiniai patikrinimai dėl migracijos ir saugumo

- Sistemingi ir automatizuoti patikrinimai prieinamose duomenų bazėse
- Automatizuoti sutikrinimai ir atrankinės patikros taisyklės

Kas kuriai galimybei pritaria?

Labai daug įvairių suinteresuotųjų subjektų išreiškė pritarimą peržiūrėtos VIS tikslams (su saugumu susijusias IT sistemas valdanti agentūra „eu-LISA“, ES sienų apsaugos agentūra FRONTEX ir ES valstybių vyriausybės; jos visos prisidėjo atliekant pagrindžiamuosius tyrimus).

Kai kurie suinteresuotieji subjektai (EDAPP, FRA) atkreipė dėmesį į poreikį gerbti pagrindines teises, nuolat pabrėždami, kad reikia griežtų ir aiškių duomenų apsaugos priemonių ir būtina atsižvelgti į vaiko interesus.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Siūlomos priemonės bus patikimas būdas sistemingai pateikti įrodymų dėl bet kurio ne ES šalies piliečio, turinčio vizą ir per ilgai užsibuvusio ES, pilietybės. Tai turėtų palengvinti grąžinimo sprendimų vykdymą, taigi vertinama, kad būtų **sutaupyta 6,7–32,1 mln. EUR**.

Sumažėjus vėlavimų vykdyti grąžinimo procedūrą, tai taip pat padės **46,3–92,6 mln. EUR** sumažinti išlaidas, susijusias su sulaikymo centrais, kuriuose asmenys laikomi iki išsiuntimo, jų pragyvenimo lėšomis ir kt.

Mažinant susijusias administracines išlaidas tikimasi papildomai sutaupyti **3,9–15,5 mln. EUR**.

Įtraukus į VIS vaikų pirštų atspaudus, institucijos galės patikrinti jų tapatybę, taigi ir bet kokią tariamą tų vaikų ryšį su suaugusiaisiais, kurie prisistato kaip jų tėvai ar globėjai. Tai padės vaikams, kurie rasti nelydimi Šengeno erdvėje, prisijungti prie savo tėvų, šeimos arba globėjų ir bus lengviau taikyti Dublino reglamentą (taisyklės, pagal kurias nustatoma, kuri ES valstybė narė atsakinga už konkrečių prieglobsčio prašymų nagrinėjimą).

<p>Sienų valdymo ir teisėsaugos institucijos turės prieigą prie duomenų apie ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, todėl galės greitai patikrinti dokumentų statusą ir autentiškumą.</p> <p>Sklandesni ir greitesni patikrinimai kertant sieną bus naudingi ir patiems dokumentų turėtojams.</p> <p>Konsulatams ir migracijos institucijoms daugiausia naudos duos automatizuoti duomenų patikrinimai kitose duomenų bazėse, taigi bus visapusiškai naudojami visos sistemos sąveikumu.</p>
<p>Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?</p>
<p>Tiesioginės ekonominės išlaidos bus patirtos tik dėl investavimo arba pradinių išlaidų keičiant procedūras ir teisės aktus.</p> <p>Pagrindinės vienkartinės išlaidos bus dengiamos iš ES biudžeto ir nacionalinių institucijų, valdančių atitinkamas sistemas; įvertinta, kad išlaidos sieks 21,4–21,5 mln. EUR.</p> <p>Periodinių administracinių išlaidų dėl didesnio darbo krūvio nagrinėjant kiekvieną prašymą daugiausia patirs valstybių narių konsolatai ir išorės paslaugų teikėjai.</p> <p>Tačiau kiekybinė analizė buvo atskirai atlikta kiekvienoje politikos srityje, todėl vertinant išlaidas neatsižvelgta į reikšmingus ilgalaikio išlaidų sumažėjimo aspektus renkantis tinkamiausias politikos galimybes, kaip antai dėl masto ekonomijos ir galimai viena kitą papildančių investicijų.</p>
<p>Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?</p>
<p>Nesitikima, kad siūlomos politikos priemonės turės tiesioginį poveikį mažosioms ir vidutinėms įmonėms.</p> <p>Keliautojams ir teisėtai ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi turintiems ne ES šalių piliečiams bus naudinga tai, kad patikrinimai kertant sieną bus atliekami greičiau.</p>
<p>Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?</p>
<p>Už išlaidas, kurios bus patiriamos dėl papildomo administracinio darbo, susijusio su dokumentų nuskaitymu ir vaikų pirštų atspaudų ėmimu, bus kur kas didesnės tos lėšos, kurias pavyks sutaupyti.</p> <p>Valstybėms narėms didelės naudos turėtų duoti tai, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bus mažiau pagalbos prašymų dėl patvirtinamųjų dokumentų iš migracijos ir grąžinimo institucijų; • bus mažiau prašymų pateikti kelionės dokumentų kopijas; • bus lengviau atlikti per ilgai užsibuvusių migrantų, turinčių ne ES šalies vizą, grąžinimo procedūrą.
<p>Ar bus dar koks nors didelis poveikis?</p>
<p>Visuomenei apskritai bus naudingas didesnis saugumas dėl veiksmingesnės išorės sienų apsaugos, vaikų apsaugos ir neteisėtų migrantų lengvesnių grąžinimo procedūrų.</p> <p>Pašalinus dabartinę informacijos apie ne ES šalių piliečiams išduodamus dokumentus spragą, bus papildyta sienų valdymo informacinė sistema. Ši sistema sukurta ir įgyvendinama visiškai laikantis visų atitinkamų teisės aktų, tokių kaip Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas, ir pritaikytosios bei standartizuotosios duomenų apsaugos principų, taip pat bus imamasi įvairių apsaugos priemonių.</p>
<p style="text-align: center;">D. Tolesni veiksmai</p>
<p>Kada politika bus persvarstoma?</p>
<p>Praėjus 4 metams po peržiūrėto VIS reglamento taikymo pradžios, Komisija pateiks ataskaitą Europos Parlamentui ir ES Tarybai.</p>